

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

AS HANSABUSS

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2011. a
Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2011. a

Registrikood: 10230847

Address: Kadaka tee 62A
12618 Tallinn
Eesti Vabariik

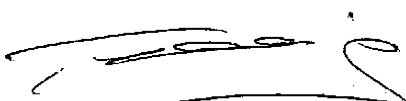
Telefon: +372 6 713 260

Faks: +372 6 713 269

E-mail: info@hansabuss.ee

Interneti kodulehekülg: www.hansabuss.ee

Põhitegevusala: Reisijate vedu bussidega

SISUKORD

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE.....	6
KONSOLIDEERITUD BILANSS	7
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	9
LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	10
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande alused	10
Lisa 2 Müügitulu.....	17
Lisa 3 Muud äritulud.....	18
Lisa 4 Kaubad, toore, materjal ja teenused	18
Lisa 5 Mitmesugused tegevuskulud.....	18
Lisa 6 Muud ärikulud.....	19
Lisa 7 Tööjõukulud	19
Lisa 8 Finantstulud ja -kulud.....	19
Lisa 9 Raha	20
Lisa 10 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 11 Varud	20
Lisa 12 Materiaalne põhivara.....	21
Lisa 13 Immateriaalne põhivara.....	22
Lisa 14 Tütarettevõtted	23
Lisa 15 Laenukohustused	23
Lisa 16 Võlad ja ettemaksed	24
Lisa 17 Sihtfinantseerimine.....	24
Lisa 18 Omakapital	24
Lisa 19 Kapitali- ja kasutusrendid.....	25
Lisa 20 Tehingud seotud osapooltega	25
Lisa 21 Tingimuslikud kohustused	26
Lisa 22 Bilansipäeva järgsed sündmused.....	26
Lisa 23 Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne	27
Lisa 24 Emaettevõtte konsolideerimata bilanss	28
Lisa 25 Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne	29
Lisa 26 Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	30
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE.....	31
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	32
JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD 2011 MAJANDUSAASTA ARUANDELE	33
MÜÜGITULU JAOTUS EMTAK KOODIDE JÄRGI.....	34

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

Konsolideerimisgruppi kuulub 3 ettevõtet: emaettevõte AS Hansabuss, tütarettevõtted AS Mulgi Reisid (osalus 97,3%) ja Hansabuss Latvia SIA (osalus 100%).

AS Hansabussile kuuluvad kaubamärgid „Hansabuss“, „Hansarent“, „Tallinn City Tour“ ja „Hansabuss Business Line“.

Kõik ettevõtted tegelevad reisijateveoteenuste osutamisega. Grupi ettevõtted teenindasid reisijaid 2011. aastal ca 200 sõidukiga.

Hansabuss AS-i peamiseks tegevusvaldkondadeks on tellimusvedude, kommertsvedude ja autorenditeenuse osutamine järgnevalt:

- Hansabuss – tellimusveod äri, riigi ja turismi segmentides, kommertsveod ning eriotstarbelised kommertsveod;
- Hansarent – juhita sõiduautode ja väikebusside rent;
- Tallinn City Tour – hop-on-hop-off tüüpi kommertsliinid kahekordsete bussidega Tallinnas;
- Hansabuss Business Line – rahvusvaheline kommertsliin Tallinna ja Riia vahel.

AS Hansabuss ärisuundasid mõjutab peamiselt turismisektori aktiivsus ja sesoonsus, kõrghooaeg on suvel ja madalhooaeg on talvel. Lisaks avaldavad majandustulemustele olulist mõju kütuse hind ja bussijuhtide tööjõukulu. Viimastel aastatel on kasvanud trend, kus Leedu vedajad on tänu soodsamatele hindadele hõivanud olulise osa üle Baltikumi teenindavatest turismisegmendi tellimusvedudest.

AS Mulgi Reisid peamiseks tegevusvaldkondadeks on avalike liinide ja kommertsliinide teenindamine, vähemal määral ka tellimusveo ja eriotstarbelise kommertsveo osutamine järgnevalt:

- Viljandi osakond – tellimusveod, kommertsliinid ja eriotstarbelised kommertsveod.
- Harjumaa osakond – alates 2008 a avalikud liinid Harjumaa lõuna- ja läänesuunal, lisaks avalikud valdade liinid;
- Pärnu osakond – alates 2009 a Pärnumaa avalikud liinid põhjasuunal, lisaks tellimusveod;
- Hiiumaa osakond – alates 01.07.2010 Hiiumaa maakonna avalikud liinid, lisaks tellimusveod.

Mulgi Reisid AS-i majandustulemust mõjutab peamiselt riiklik dotatsioon, kütuse hind ja tööjõukulu.

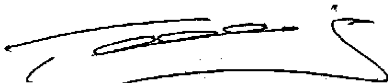
Hansabuss Latvia SIA põhitegevuseks on tellimusvedude osutamine Lätis, hop-on-hop-off tüüpi linnaekskursiooniliini Riga City Tour opereerimine Riia linnas, Hansabuss Business Line piletite müük, Hansarendi sõidukite vahendamine ja vähesel määral ka eriotstarbelised kommertsveod.

Hansabuss Latvia SIA-t mõjutab peamiselt turismisektori aktiivsus ja sesoonsus, kõrghooaeg on suvel ja madalhooaeg on talvel. Lisaks avaldavad majandustulemustele olulist mõju kütuse ja bussijuhtide töötasuga seotud kulud.

Konsolideerimisgrupi ettevõtted müüsid 2011. aastal bussitransporditeenuseid 9,86 miljoni (2010: 9,04 miljoni) euro eest, omavalitsuste ja riigieelarvelisi dotatsioone saadi kogusummas 2,22 miljonit (2010: 2,68 miljonit) eurot.

2011. aastal investeeriti põhivarasse 0,43 miljonit (2010: 0,75 miljonit) eurot, sellest veeremisse 0,41 miljonit (2010: 0,74 miljonit) eurot.

Konsolideerimisgrupi ettevõtete oluliseks positiivseks välismõjukuks oli turismisektori elavnemine ja üldine majanduskeskkonna paranemine ning oluliseks negatiivseks välismõjukuks kütusehindade tõus,

väiksemal määral töajõukulude kasv ning mõningane bussijuhtide suundumine tööle välisriikidesse ja varuosa hindade kerge tõus.

Konsolideerimisgrupi keskmine töötajate arv majandusaastal oli 296 (2010: 310) töötajat. 2011. aastal moodustasid ettevõtte töajõukulud 4,02 miljonit (2010: 3,90 miljonit) eurot, milles sisalduvad juhatusel liikmete tasud koos sotsiaalmaksudega summas 0,85 miljonit (2010: 0,75 miljonit) eurot. Nõukogu liikmetele 2011. ja 2010. aastal tasusid ei makstud.

Ettevõtte tegevust iseloomustavad suhtarvud olid järgmised:

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Võlakordaja VALEM: KOHUSTUSED / KOGUVARA	0,73	0,85
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja VALEM: KÄIBEVARA/ LÜHIAJALISED KOHUSTUSED	0,62	0,45
EBITDA (milj eurot) VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU	2,40	2,50
EBIT (milj eurot) VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU JA TULUMAKSU	1,01	1,02
DEBET/EBITDA VALEM: FINANTSVÕLGNEVUSED/ KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU	1,74	2,21
Võlateeninduse kattekordaja DSCR VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU/ LÜHIAJALISED FINANTSVÕLGNEVUSED	1,36	1,61

Aastal 2012 keskenduvad grupi ettevõtted olemasolevate ärisuundade efektiivsuse tõstmisele, parendatakse ettevõtte juhtimisstruktuuri ja restruktureeritakse laenukohustusi. Grupi ettevõtted osalevad aktiivselt erinevatel veeteenuste hangetel ja uute sünergiliste ärisuundade arendamisel ning turuletoomisel. Bussiparki uuendatakse mõõdukalt määral.

Aastal 2012 on oodata prognoosimatut kütusehinna muutust ja mõõdukat töajõukulude hinnatõusu.

AS Hansabuss

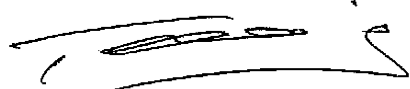
Aasta 2011 oli Hansabussile kokkuvõttes edukas, kuna võrreldes 2010. aastaga oli turismisektor märgatavalt aktiivsem. Samas kasvasid aga mõõdukalt kulud kütusele ja veidi vähemal määral töajõule.

Võrreldes 2010. aastaga muutusid peamiste Hansabuss AS ärisuundade tulud järgmiselt:

- Hansabuss tellimusvedude tulu kasvas 7%;
- Hansabuss regulaarvedude tulu kasvas 29%;
- Hansarent renditeenuste tulu vähenes 87%;
- Tallinn City Tour tulu kasvas 64%;
- Business Line tulu kasvas 15%.

2011. aastal viidi suurem osa Hansarendi teenusest üle OÜ-sse Hansatransport Grupp ja AS Hansabuss tegeleb edaspidi peamiselt sõidukite renditeenuse vahendamisega.

Veebruaris 2011 avas Hansabuss AS kommertsliini Tallinna ja Saue vahel.

2011. aasta mais avas Hansabuss AS uue kommertsliini Tallinna lennujaama ja kesklinna vahel.

Aastal 2012 ei ole märgata turismisektori kasvu võrreldes 2011. aastaga ja kulud kütusele ning töötasule on esimesel poolaastal suurenenud, mis lubab arvata, et AS Hansabuss ärisuundade tulud ja efektiivsus jäävad 2011. aasta tasemele.

Vastavalt transpordisektorit esindava Autoettevõtete Liidu (AL) ja Transpordiametiühingu (ETTA) vahel sõlmitud Üldtöökokkuleppele (ÜTK) toimub 2012. aastal bussijuhtide tööjõukulude mõõdukas kasv.

Hansabuss Latvia SIA

Võrreldes 2010. aastaga elavnes Läti turismisektor oluliselt ja Hansabuss Latvia SIA müügitulu kasvas 20%. Olulisi muudatusi ettevõttes ei toimunud.

Seoses Läti turismisektori jätkuvalt hea aktiivsusega ja prognoosimatu kütusehinnaga, on aastal 2012 oodata tulude ja efektiivsuse jäämist 2011 tasemele.

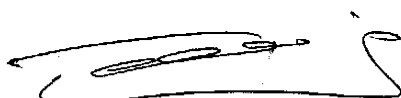
Mulgi Reisid AS

AS-i Mulgi Reisid Viljandi, Hiiumaa, Pärnu- ja Harjumaa osakonnas olulisi muudatusi 2011. aastal ei toimunud.

Aastal 2012 plaanitakse osaleda kõikidel avalike- ja kommertsliinide hangetel ning luuakse uusi kommertsliine ja parendatakse olemasolevaid.

Neeme Tammis
Juhatuse esimees

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

Kasumiaruanne
eurodes

	2011	2010	Lisad
Müügitulu	9 855 980	9 043 776	2
Muud äritulud	2 640 242	3 073 898	3
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-5 139 935	-4 710 652	4
Mitmesugused tegevuskulud	-851 087	-923 803	5
Tööjõukulud	-4 016 373	-3 904 371	7
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-1 397 849	-1 483 033	12,13
Muud ärikulud	-77 871	-62 966	6
Ärikasum	1 013 107	1 032 849	
Finantstulud ja -kulud	-243 681	-270 667	8
Kasum enne maksustamist	769 426	762 182	
Tulumaks	17 185	0	
Aruandeaasta puhaskasum	752 241	762 182	

Koondkasumiaruanne
eurodes

	2011	2010
Aruandeaasta puhaskasum	752 241	762 182
Muu koondkasum		
Realiseerimata kursivahed	1 306	1 284
Aruandeaasta muu koondkasum	1 306	1 284
Aruandeaasta muu koondkasum	753 547	763 466
Emettevõtte omanike osa koondkasumist	746 962	752 037
Vähemusosanike osa koondkasumist	6 585	11 429

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

KONSOLIDEERITUD BILANSS

eurodes

	<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2010</u>	Lisad
Raha	1 174 945	628 888	9
Nõuded ja ettemaksud	581 478	540 512	10
Varud	95 963	104 393	11
Käibevara kokku	1 852 386	1 273 793	
Materiaalne põhivara	5 344 444	6 556 009	12
Immateriaalne põhivara	159 754	164 247	13
Põhivara kokku	5 504 198	6 720 256	
VARAD KOKKU	7 356 584	7 994 049	
Laenukohustused	1 771 747	1 559 890	15
Võlad ja ettemaksud	1 218 210	1 240 117	16
Lühiajalised kohustused kokku	2 989 956	2 800 007	
Pikaajalised laenukohustused	2 405 419	3 986 486	15
Pikaajalised kohustused kokku	2 405 419	3 986 486	
Kohustused kokku	5 395 375	6 786 493	
Vähemusosalus	43 215	36 630	
Aktsiakapital	76 800	76 694	18
Kohustuslik reservkapital	7 669	7 669	
Realiseerimata kursivahed	6 827	5 521	
Jaotamata kasum	1 826 698	1 081 042	
Ettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	1 917 994	1 170 926	
Omakapital kokku	1 961 209	1 207 556	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	7 356 584	7 994 049	

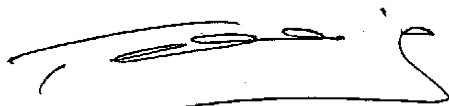
Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

eurodes

	<u>2011</u>	<u>2010</u>	Lisad
Ärikasum (-kahjum)	1 013 107	1 032 849	
Ärikasumi (-kahjumi) korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 397 849	1 483 033	12, 13
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	50 750	4 307	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-179 809	15 017	
Varude muutus	8 430	20 137	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	94 999	-4 132	
Ettevõtte tulumaks	-17 185	0	
Rahavood äritegevusest kokku	2 368 141	2 551 211	
Põhivara soetus	-360 127	-196 117	
Põhivara müük	246 368	357 601	
Antud laenud	-21 818	-4 090	
Antud laenude tagasimaksud	44 426	4 059	
Saadud intressid	1 894	281	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-89 257	161 734	
Aktiikapitali sissemaksed	106	0	18
Saadud laenud	77 000	766 939	
Laenude tagasimaksud	-391 611	-962 034	
Arvelduskrediidi muutus	0	-319 558	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-1 170 363	-1 569 184	
Makstud intressid	-244 860	-260 258	
Rahavood fianantseerimistegevusest kokku	-1 729 728	-2 344 095	
Rahavood kokku	549 156	368 850	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	628 888	261 050	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	549 156	368 850	
Valutakursi muutuste mõju	-3 099	-1 012	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	1 174 945	628 888	

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

 Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

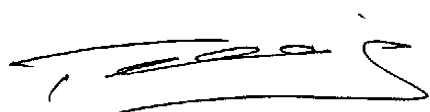

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

eurodes

	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				Kokku	Vähemus- osalus	Oma- kapital kokku
	Aktsia- kapital	Kohustuslik reservkapital	Realiseerumata kursivahed	Jaotamata kasum			
Seisuga 31.12.2009	76 694	7 669	4 237	330 289	418 889	25 201	444 090
Aruandeaasta koondkasum	0	0	1 284	750 753	752 037	11 429	763 466
Seisuga 31.12.2010	76 694	7 669	5 521	1 081 042	1 170 926	36 630	1 207 556
Aktsiakapitali suurendamine	106	0	0	0	106	0	106
Aruandeaasta koondkasum	0	0	1 306	745 656	746 962	6 585	753 547
Seisuga 31.12.2011	76 800	7 669	6 827	1 826 698	1 917 994	43 215	1 961 209

Täpsem informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 18.

Juhatuse esimees

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande alused

AS-i Hansabuss (edaspidi ka „emaettevõtte“) ning tema tütarettevõtete (edaspidi koos „kontsern“) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti (näiteks kajastatakse õiglasel väärtuses teatud finantsinvesteeringud ja kinnisvarainvesteeringud). Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Seoses Eestis kehtiva ametliku vääringu muutumisega on alates 01.01.2011 ettevõtte arvestus- ja esitusvaluutaks Eesti krooni asemel euro. Eesti kroonides esitatud varasemate perioodide finantsandmed on ümberarvutatud eurodesse lähtudes Euroopa Liidu Nõukogu määruses kinnitatud valuutakursist 15,6466. Tulenevalt asjaolust, et Eesti krooni ja euro vahetuskurs on olnud varasemalt samal tasemel fikseeritud, ei avaldanud arvestus- ja esitusvaluuta muutmine mõju ettevõtte finantsseisundile, aruandeperioodi tulemusele ega rahavoogudele.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

A. Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS-i Hansabuss ning selle tütarettevõtete AS Mulgi Reisiid ja Hansabuss Latvia SIA finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõttes konsolideeritakse alates kuupäevast, mil vastavalt valitsev mõju on kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju või ühist kontrolli enam ei ole.

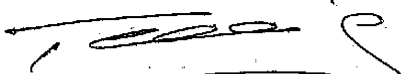
Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõttes kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisised tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtte kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja bilansis (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Uued tütarettevõtted kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil.

Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. See osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena

Juhatause esimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 13.08.2012

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

(vaata arvestuspõhimõtet I). Juhul, kui õiglane väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses perioodituluna (kasumiaruandes real mitmesugused tegevustulud).

B. Investeering tütarettevõttesse emaettevõtte konsolideerimata bilansis

Emaettevõtte konsolideerimata bilansis (esitatud lisas 23) on investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud soetusmaksumuse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglase väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele, finantstuluna, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütarettevõtte oli teeninud välja enne selle ettevõtte soetamist kontserni poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

C. Välisvaluutas fikseeritud tehingud

Emaettevõtte arvestusvaluutaks on euro, mis on ka kontserni konsolideeritud ja emaettevõtte konsolideerimata aruannete esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

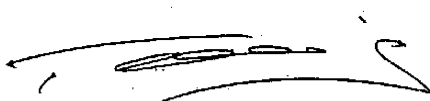
Kui tütarettevõtete arvestusvaluuta ei lange kokku emaettevõtte arvestusvaluutaga, siis kasutatakse tütarettevõtete välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

kõik tütarettevõtete vara ja kohustuste kirjed (k.a. selliste tütarettevõtete soetamisel tekkinud firmaväärtus ja õiglase väärtuse korrigeerimised) hinnatakse ümber bilansipäeva kursi alusel; tütarettevõtete tulud, kulud ja muud omakapitali muutused hinnatakse ümber perioodi kaalutud keskmise kursiga.

Erinevate valuutakursside kasutamisest tekkivat ümberhindluse vahet kajastatakse läbi koondkasumiaruande.

D. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdiseväärtuses.

Juhatuses esimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

11

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

E. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendina kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning intressiturufondi osakud.

F. Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärasel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

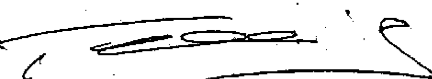
Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse kõiki finantsvarasid õiglasel väärtuses, v.a.:

nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastus-tähtajani hoitavad finantsinvesteeringud – kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses; investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (k.a. selliste varadega seotud tuletisinstrumentid) – kajastatakse soetusmaksumuses.

Nõuded ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügiks, ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna real „mitmesugused tegevuskulud” ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Juhatuse esimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Nõudeid hinnatakse alla, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes real „Mitmesugused tegevuskulud“. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algselt kajastati.

Intressitulu nõuetelt kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud".

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilisest maksumusest madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad rahavood diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindlust hiljem ei tühistata.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

G. Varud

Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansil lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "müüdud toodangu kulu", v.a. turustamisega seotud materjalid, mille allahindlus kajastatakse real "kaubad, toore, materjal ja teenused".

H. Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 640 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 640 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara finantseerimiseks võetud laenu kasutuse kulutused (s.h. lepingu sõlmimise tasu amortisatsioon, intressid), mis on arvestatud alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse materiaalse põhivara soetusmaksumuse osana.

Juhatusesimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 13.08.2012.....

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

Edaspidi kajastatakse materiaalsed põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Alates 01.01.2010 muudeti amortisatsiooni arvestuse meetodikat. Kui varem oli varade lõppväärtus konservatiivselt alati null, siis nüüd määratakse olulise lõppväärtusega varaobjektidele konkreetne lõppväärtus. Seega amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline osa.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Masinad ja seadmed	8-20 %
Transpordivahendid	10-25 %
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20-40 %

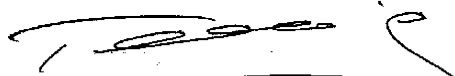
Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida kontsern saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglase väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel kontserniväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real „põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus”.

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real ”muud äritulud” või ”muud ärikulud”.

Juhatuses esimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiototel põhivaraks, mida kajastatakse bilansis eraldi real käibevara rühmas. Müügiototel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

I. Firmaväärtus

Firmaväärtus kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud vara, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglase väärtuse vahel omandamise kuupäeval. Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtuse osas viiakse vähemalt kord aastas või sagedamini, kui sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et firmaväärtuse bilansiline väärtus võib olla vähenenud, läbi vara väärtuse languse test.

Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud kontserni nendele raha genereerivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest majanduslikku kasu, või selliste üksuste gruppidele. Firmaväärtuse jagamisel raha genereerivatele üksustele lähtutakse kontserni sisemisest aruandlusest – firmaväärtus jagatakse madalaimale tasemele, kus seda jälgitakse kontserni juhtkonna poolt sisemises aruandluses.

Väärtuse langus määratakse kindlaks firmaväärtusega seotud raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse hindamise teel. Kui raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem kui tema bilansiline väärtus, siis kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum. Allahindlusest tulenev kahjum kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus". Kui hiljem firmaväärtuse kaetav väärtus tõuseb üle selle bilansilise väärtuse, siis allahindlusi ei tühistata.

J. Muu immateriaalne põhivara

Äriühendustest eraldi omandatud immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalsed varad, mis on omandatud läbi äriühenduse, võetakse arvele firmaväärtusest eraldi, kui need varaobjektid on eraldatavad või on tekkinud lepingulistest või muudest juriidilistest õigustest ja nende õiglast väärtust saab omandamise kuupäeval usaldusväärselt hinnata.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

Ostetud litsentsid, kaubamärgid jne. 20-33%

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse vara amortisatsiooni kulu kajastatakse kasumiaruandes real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus". Piiratud elueaga immateriaalsete varade amortisatsiooniperioodi ja -meetodit vaadatakse üle iga majandusaasta lõpul. Muutused eeldatavas

kasulikus elueas või vara tulevase majandusliku kasu ajalises struktuuris kajastatakse vastavalt kui muutusi amortisatsiooni-perioodis ja -meetodis ehk kui muutust raamatupidamislikes hinnangutes.

Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete varade osas viiakse igal aastal kas iga varaobjekti või siis raha genereeriva üksuse osas läbi väärtuse languse test. Selliseid immateriaalseid varasid ei amortiseerita. Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete varade kasulik eluiga vaadatakse üle igal aastal veendumaks, et tegemist on endiselt määramata kasuliku elueaga. Kui eluea määramatus on muutunud, siis kajastatakse muutust kasulikus elueas edasiulatuvalt.

K. Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustuse eluea jooksul.

Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "finantstulud ja -kulud", v.a. need intressikulud, mis on seotud omatarbeks ehitatava materiaalse põhivara finantseerimisega (vaata selle kohta arvestuspõhimõtet H).

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

L. Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Alates 1. jaanuarist 2008 on maksumääraks 21/79 netodividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 21.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Tüürettevõtete tulumaksuarvestus toimub vastavalt asukohamaa kehtivale seadusandlusele. Tüürettevõtetele ei ole seisuga 31.12.2011 bilansiväliseid maksuvarasid ega -kohustusi.

M. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emattevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Juhatusesimees

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 13.08.2012

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

16

N. Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses või miinimumrendimaksете nüüdiseväärtuses juhul, kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik tööiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem. Kapitalirendi tingimustel müüdüd vara kajastatakse rendileandja bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rendimaksud jagatakse finantskuluks / -tuluks ja rendikohustuse / -nõude tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

O. Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud".

P. Bilansipäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Müügitulu
 eurodes

Juhatuses esimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Kontserni müügitulu jaguneb geograafiliste alade lõikes järgmiselt:

Geograafilised piirkonnad	2011	2010
Eesti	7 665 467	7 128 325
Euroopa Liidu liikmesriigid	1 926 697	1 681 018
Teised välisriigid	263 816	234 433
Kokku	9 855 980	9 043 776

Kontserni müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

Tegevusalad	2011	2010
Reisijate vedu	9 289 697	8 456 336
Muu müük	566 283	587 440
Kokku	9 855 980	9 043 776

Lisa 3 Muud äritulud

eurodes

	2011	2010
Sihtfinantseerimine (lisa 17)	2 219 425	2 678 202
Kasum põhivara müügist	11 317	22 943
Tulu kindlustushüvitistest	107 445	69 276
Aruandeperioodil selgunud eelmiste perioodide tulu	64 783	0
Muud äritulud	237 105	303 436
Kasum valuutakursi muutustest	167	41
Kokku	2 640 242	3 073 898

Lisa 4 Kaubad, toore, materjal ja teenused

eurodes

	2011	2010
Autobusside kulud	-4 331 644	-3 852 945
Vahendatud teenuste kulud	-615 673	-650 266
Liinidega seotud kulud	-165 661	-185 968
Väheväärtuslik vara ja ametiriietus	-18 431	-16 895
Muud kulud	-8 526	-4 578
Kokku	-5 139 935	-4 710 652

Lisa 5 Mitmesugused tegevuskulud

eurodes

Juhatusesimees

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri.....*[Signature]*.....

KPMG, Tallinn

	2011	2010
Kontori ja kantseleikulud	-225 612	-279 133
Autode kulud	-52 775	-33 023
Turunduskulud	-97 991	-86 386
Töökoja kulud	-59 983	-68 084
Pesula kulud	-41 189	-39 744
Muud kulud	-373 537	-417 433
Kokku	-851 087	-923 803

Lisa 6 Muud ärikulud

eurodes

	2011	2010
Kahjum valuutakursi muutustest	-195	-457
Kahjum põhivara müügist	-58 289	-27 250
Makstud trahvid ja viivised hankijatele	-10 246	-7 872
Makstud viivised riigimaksudelt	-6 349	-20 819
Muud ärikulud	-2 792	-6 568
Kokku	-77 871	-62 966

Lisa 7 Tööjõukulud

eurodes

	2011	2010
Palgakulu	2 989 769	2 909 187
Sotsiaalmaksukulu	1 026 604	995 184
Kokku	4 016 373	3 904 371
Töötajate keskmine arv	296	310

Lisa 8 Finantstulud ja -kulud

eurodes

	2011	2010
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	-630	-985
Intressitulud	1 149	266
Intressikulud	-243 637	-251 529
Muud finantstulud- ja kulud	-563	-18 419
Kokku	-243 681	-270 667

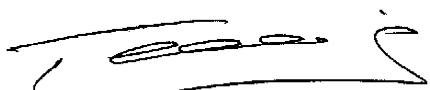
Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Lisa 9 Raha

eurodes

	31.12.2011	31.12.2010
Raha kassas ja arvelduskontodel	1 174 945	628 888
Raha kokku	1 174 945	628 888

Lisa 10 Nõuded ja ettemaksed

eurodes

	31.12.2011	31.12.2010
Nõuded ostjate vastu	372 392	430 801
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ostjate vastu	-10 605	-14 417
Viitlaekumised	24 222	23 983
Maksude ettemaksed ¹	36 005	12 662
Muud lühiajalised nõuded	94 255	49 692
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	65 209	37 791
Kokku	581 478	540 512

¹ Maksude ettemaksed

	31.12.2011	31.12.2010
Käibemaks	36 005	12 662
	36 005	12 662

Lisa 11 Varud

eurodes

	31.12.2011	31.12.2010
Tooraine ja materjal	94 152	101 892
Müügiks ostetud kaubad	0	741
Ettemaksed tarnijatele	1 811	1 760
Kokku	95 963	104 393

2011. ja 2010. aastal ei ole tehtud varude allahindlusi.

Juhatusesimees

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/alkiri..........

KPMG, Tallinn

Lisa 12 Materiaalne põhivara

eurodes

	Maa	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Ettemaksed põhivara eest	Materiaalne põhivara kokku
Jääkväärtus 31.12.2009	262 038	7 391 866	39 651	2 614	7 696 169
Ostud ja parendused	0	737 742	6 913	4 200	748 855
Ümberklassifitseerimised	0	11 732	0	0	11 732
Müügid	0	-419 592	0	0	-419 592
Aruandeaasta kulum	0	-1 457 105	-21 456	0	-1 478 561
Muud muutused	0	19	1	-2 614	-2 594
Jääkväärtus 31.12.2010	262 038	6 264 662	25 109	4 200	6 556 009
Ostud ja parendused	0	407 461	19 630	0	427 091
Ümberklassifitseerimised	0	0	0	-4 200	-4 200
Müügid ja mahakandmised	0	-244 120	0	0	-244 120
Aruandeaasta kulum	0	-1 376 028	-17 328	0	-1 393 356
Muud muutused	0	3 012	8	0	3 020
Jääkväärtus 31.12.2011	262 038	5 054 987	27 419	0	5 344 444
<u>Seisuga 31.12.2009:</u>					
Soetusmaksumus	262 038	11 361 668	138 802	2 614	11 765 122
Akumuleeritud kulum	0	-3 969 802	-99 151	0	-4 068 953
Jääkväärtus	262 038	7 391 866	39 651	2 614	7 696 169
<u>Seisuga 31.12.2010:</u>					
Soetusmaksumus	262 038	11 128 182	139 851	4 200	11 534 271
Akumuleeritud kulum	0	-4 863 520	-114 742	0	-4 978 262
Jääkväärtus	262 038	6 264 662	25 109	4 200	6 556 009
<u>Seisuga 31.12.2011:</u>					
Soetusmaksumus	262 038	10 856 758	148 718	0	11 267 514
Akumuleeritud kulum	0	-5 801 771	-121 299	0	-5 923 070
Jääkväärtus	262 038	5 054 987	27 419	0	5 344 444

Alates 01.01.2010 muudeti amortisatsiooni arvestuse meetodikat. Kui varem oli varade lõppväärtus konservatiivselt alati null, siis nüüd määratakse olulise lõppväärtusega varaobjektidele konkreetne lõppväärtus. Seega amortiseeritakse vara kasuliku elua jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelina osa.

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Kontsern on soetanud kapitalirendi tingimustel varasid järgmiselt:

	Masinad ja seadmed	Kokku
31.12.2010		
Soetusmaksumus	7 674 090	7 674 090
Bilansiline jääkväärtus	4 789 527	4 789 527
31.12.2011		
Soetusmaksumus	7 350 261	7 350 261
Bilansiline jääkväärtus	3 776 908	3 776 908

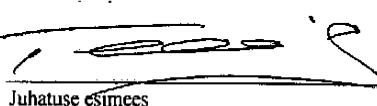
Täpsem informatsioon kapitalirendilepingute kohta on avalikustatud lisas 19.

Lisa 13 Immateriaalne põhivara

eurodes

	Muu immateriaalne			Immateriaalne põhivara kokku
	Firmaväärtus	põhivara	Ettemaksud	
Jääkväärtus 31.12.2009	112 874	8 215	38 874	159 963
Ostud	0	8 756	0	8 756
Aruandeaasta kulum	0	-4 472	0	-4 472
Jääkväärtus 31.12.2010	112 874	12 499	38 874	164 247
Aruandeaasta kulum		-4 493	0	-4 493
Jääkväärtus 31.12.2011	112 874	8 006	38 874	159 754
<u>Seisuga 31.12.2009:</u>				
Soetusmaksumus	125 858	65 152	38 874	229 884
Akumuleeritud kulum ja/või allahindlused	-12 984	-56 937	0	-69 921
Jääkväärtus	112 874	8 215	38 874	159 963
<u>Seisuga 31.12.2010:</u>				
Soetusmaksumus	125 858	73 908	38 874	238 640
Akumuleeritud kulum ja/või allahindlused	-12 984	-61 409	0	-74 393
Jääkväärtus	112 874	12 499	38 874	164 247
<u>Seisuga 31.12.2011:</u>				
Soetusmaksumus	125 858	73 908	38 874	238 640
Akumuleeritud kulum ja/või allahindlused	-12 984	-65 902	0	-78 886
Jääkväärtus	112 874	8 006	38 874	159 754

Bilansipäeval viidi läbi firmaväärtuse bilansilise maksumuse hindamiseks vara kaetava väärtuse test. Testitud vara kaetav väärtus on määratud kasutusväärtusena. Testimisel on lähtutud ettevõttest kui ühest raha genereerivast üksusest. Tuleviku netorahavoogude diskonteerimisel kasutati intressimäära 7 – 12%. Testi tulemusena leiti, et firmaväärtust alla hindama ei pea.

Juhatuses esimees

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 13.08.2012.....

Signature/allkiri..... .....

KPMG, Tallinn

Lisa 14 Tütaretevõtted

eurodes

		31.12.2011			31.12.2010		
		Osalus %	Kontserni osa omakapitalist	Omakapital kokku	Osalus %	Kontserni osa omakapitalist	Omakapital kokku
Mulgi Reisid AS	Eesti	97,3%	1 557 341	1 600 556	97,3%	1 320 051	1 320 051
Hansabuss Latvia SIA	Läti	100%	128 288	128 288	100%	55 110	55 110

Tütaretevõtete aktsiad ei ole börsil noteeritud.

Lisa 15 Laenukohustused

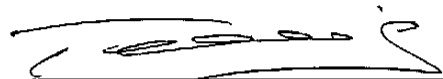
eurodes

31.12.2010	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
Emaettevõtte pangalaen	350 000	261 809	611 809	6 kuu Euribor + 5%	31.12.2012
Emaettevõtte laen seotud osapoolelt	0	57 520	57 520	12,00%	31.12.2012
Emaettevõtte laen seotud osapoolelt	0	60 249	60 249	3,00%	31.05.2012
Emaettevõtte muu laenukohustus	0	319 558	319 558	6,00%	15.12.2012
Tütaretevõtte pangalaen	22 927	132 006	154 933	6 kuu Euribor + 1,75%	30.03.2017
Kapitalirendi kohustus (lisa 19)	1 186 963	3 155 344	4 342 307		
Laenukohustus kokku	1 559 890	3 986 486	5 546 376		

31.12.2011	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
Emaettevõtte pangalaen	338 809	0	338 809	6 kuu Euribor + 5%	31.12.2012
Emaettevõtte laen seotud osapoolelt	0	57 520	57 520	12,00%	31.12.2013
Emaettevõtte laen seotud osapoolelt	41 348	0	41 348	3,00%	31.05.2012
Emaettevõtte muu laenukohustus	319 558	0	319 558	6,00%	15.12.2012
Tütaretevõtte pangalaen	24 318	107 904	132 222	6 kuu Euribor + 1,75%	30.03.2017
Kapitalirendi kohustus (lisa 19)	1 047 714	2 239 995	3 287 709		
Laenukohustus kokku	1 771 747	2 405 419	4 177 166		

Emaettevõtte pikaajalise laenu tagatiseks on pant 12 000 laenusaja aktsiale, kommerts pant saaja vallasvarale summas 415 426 eurot, pant autoregistris registreeritud sõidukitele summas 341 927 eurot, pant emaettevõttele kuuluvale 98 856 AS Mulgi Reisid aktsiale ning juhatuse liikmete solidaarkäendus summas 319 558 eurot.

AS Mulgi Reisid pikaajalise laenu tagatiseks on kinnistu Viljandi maakonnas, mille raamatupidamislik väärtus oli 31.12.2011 seisuga 262 038 eurot.

Juhatuse esimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

Lisa 16 Võlad ja ettemaksed

eurodes

	31.12.2011	31.12.2010
Võlad tarnijatele	448 664	601 528
Võlad töövõtjatele	367 663	291 938
Maksuvõlad ¹	349 305	257 341
Muud võlad	33 205	55 259
Saadud ettemaksed	19 373	34 051
Kokku	1 218 210	1 240 117

¹ Maksuvõlad jagunevad maksuliikide lõikes järgmiselt:

	31.12.2011	31.12.2010
Sotsiaalmaks	181 463	143 745
Üksikisiku tulumaks	84 286	69 660
Käibemaks	42 286	21 036
Ettevõtte tulumaks	17 157	299
Töötuskindlustusmaks	19 117	17 463
Kohustuslik kogumispensioni makse	4 996	5 138
Kokku	349 305	257 341

Lisa 17 Sihtfinantseerimine

eurodes

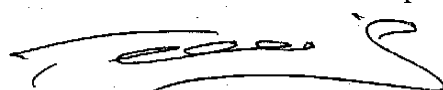
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	2011	2010
Omavalitsuste ja riigieelarvelised dotatsioonid	2 214 794	2 664 256
EAS koolitustoetus	4 632	13 946
Kokku (Lisa 3)	2 219 426	2 678 202

Lisa 18 Omakapital

eurodes

	31.12.2011	31.12.2010
Aktiakapital	76 800	76 694
Aktsiate arv	12 000	12 000
Aktsiate nimiväärtus	6,40	6,391

2011. aastal arvestati ettevõtte aktiakapital kroonidest ümber eurodeks. Sellega seoses uuendati põhikirja ja kehtestati ettevõtte miinimumkapitali suuruseks 76 800 (seitsekümmend kuus tuhat kaheksasada) eurot ning maksimumkapitali suuruseks on 307 200 (kolmsada seitse tuhat kakssada) eurot. Aktsiate uus nimiväärtus peale aktiakapitali ümberarvestamist eurodeks on 6,4 eurot.

 Juhatusesimees

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

Ümberarvestamise tulemusena suurendati aktsiakapitali rahalise sissemaksena summas 106,02 eurot.

2010 ja 2011. aastal dividende ei makstud.

Lisa 19 Kapitali- ja kasutusrendid

Kontsern on kapitalirendi tingimustel soetanud autobusse (vt ka lisa 12). Nimetatud soetustest on kontsernil järgmised kohustused:

eurodes

	31.12.2011	31.12.2010
Kohustuste lühiajaline osa-maksetähtajaga kuni 1 aasta	1 047 714	1 186 963
Kohustuste pikaajaline osa-maksetähtajaga üle 1 aasta	2 239 995	3 155 344
Kokku	3 287 709	4 342 307
Tasumise lõpptähtaeg	2016	2016
Intressimäär	2,8 - 8%	2,8 - 8%

2011. a oli kontoriseadmete kasutusrendilepingutest tulenev rendikulu 10 399 eurot (2010: 30 189 eurot), autode kasutusrendilepingutest tulenev rendikulu 29 098 eurot (2010: 43 746 eurot) ning ruumide rendilepingust tulenev kulu 50 670 (2010: 76 601) eurot.

2012. aastal kuulub mittekatkestatavate kasutusrendilepingute alusel tasumisele 40 392 eurot.

Lisa 20 Tehingud seotud osapooltega

AS Hansabuss 2011. a aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a) omanikud
- b) tegev- ja kõrgem juhtkond
- c) eespool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Kontsern on teinud seotud osapooltega alljärgnevaid tehinguid:

eurodes

	2011	2010
Kaupade ja teenuste müük juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele	70 852	102 723
Kaupade ja teenuste ost juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele	25 504	58 378
Saadud laenud juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele	0	191 735
Laenude tagasimaksed juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele	18 900	150 661
Laenuintressid juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele	8 499	9 196

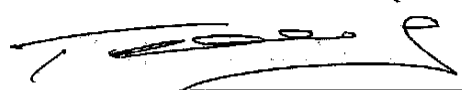
Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Nimetatud tehingutest on kontsernil seisuga 31. detsember seotud osapoolte vastu ja ees järgmised nõuded ja kohustused:

Nõuded	31.12.2011	31.12.2010
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtete tasumata arved	12 771	2 074
Kohustused	31.12.2011	31.12.2010
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele tasumata arved	3 860	11 840
Laenukohustus juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele (Lisa 15)	98 868	117 769
Intressikohustus juhtkonna liikmetega seotud ettevõtetele	10 894	9 298

Juhtkonna tasud

Kontserni ematöötajate juhatusel liikmetele arvestati aruandeaastal tasusid kogusummas 63 692 (2010: 56 084) eurot. Nõukogu liikmetele aruandeaastal tasusid ei arvestatud.

Vastavalt juhatuseliikme lepingutele on ettevõttel juhatusel liikmete ees potentsiaalne kohustus lahkumishüvitiste osas kokku 23 766 eurot. Nõukogu liikmete ees ettevõttel potentsiaalseid kohustusi ei ole.

Lisa 21 Tingimuslikud kohustused

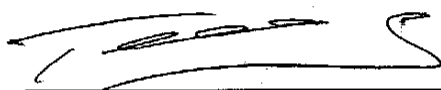
Tulumaks

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2011 moodustas 1 826 698 eurot (31.12.2010: 1 081 042 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 383 607 eurot (31.12.2010: 227 019 eurot), seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 1 443 091 eurot (31.12.2010: 854 023 eurot).

Lisa 22 Bilansipäeva järgsed sündmused

2012. aasta mais-juunis restruktureeris AS Hansabuss oma võlakohustused tagastades ennetähtaegselt laene kogusummas 594 tuhat eurot ning avades arvelduskrediidi.

Samuti restruktureeriti AS Hansabussis ja AS Mulgi Reisis liisingkohustused refinantseerides olemasolevad lepingud ning sõlmides täendavalt busside müügi- ja tagasiostu lepinguid kogusummas 5 440 tuhat eurot.

Juhatuses esimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Lisa 23 Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne
 eurodes

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Müügitulu	4 269 284	3 755 191
Muud äritulud	3 966 707	3 623 213
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 222 747	-2 873 891
Mitmesugused tegevuskulud	-597 630	-600 066
Tööjõukulud	-3 310 491	-2 879 740
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-500 388	-533 447
Muud ärikulud	-72 950	-56 330
Ärikasum (-kahjum)	531 785	434 930
Finantstulud ja -kulud	-111 095	-118 872
Kasum (-kahjum) enne maksustamist	420 690	316 058
Puhaskasum (-kahjum)	420 690	316 058

Juhatusesimees

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri.....*[Signature]*.....

KPMG, Tallinn

Lisa 24 Emaettevõtte konsolideerimata bilanss

eurodes

	<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2010</u>
Raha	489 307	197 516
Nõuded ja ettemaksud	635 898	319 604
Varud	49 310	50 549
Käibevara kokku	1 174 515	567 669
Pikaajalised finantsinvesteringud	702 312	702 312
Materiaalne põhivara	1 794 882	2 390 411
Immateriaalne põhivara	90 162	94 655
Põhivara kokku	2 587 356	3 187 378
VARAD KOKKU	3 761 871	3 755 047
Laenukohustused	1 385 817	678 283
Võlad ja ettemaksud	1 046 065	1 304 735
Lühiajalised kohustused kokku	2 431 882	1 983 018
Pikaajalised laenukohustused	544 939	1 367 706
Muud pikaajalised võlad	0	40 069
Pikaajalised kohustused kokku	544 939	1 407 775
Kohustused kokku	2 976 821	3 390 793
Aksiakapital	76 800	76 694
Kohustuslik reservkapital	7 669	7 669
Jaotamata kasum	700 581	279 891
Omakapital kokku	785 050	364 254
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	3 761 871	3 755 047

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Lisa 25 Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

eurodes

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Ärikasum (-kahjum)	531 785	434 930
Ärikasumi (-kahjumi) korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	500 388	533 447
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	48 417	26 781
Äritegevusega seotud varade muutus	-315 055	19 856
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-58 175	108 669
Rahavood äritegevusest kokku	707 360	1 123 683
Põhivara soetus	-117 371	-87 804
Põhivara müük	168 589	64 754
Antud laenud	0	-16 752
Antud laenude tagasimaksed	0	179 161
Saadud intressid	175	96
Rahavood investeerimistegevusest kokku	51 393	139 455
Aktiikapitali sissemaks	106	0
Saadud laenud ja emiteeritud võlakirjad	317 000	766 939
Laenude tagasimaksed	-368 900	-939 661
Arvelduskrediidi ja faktooringukohustuste muutus	0	-319 558
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-303 231	-551 157
Makstud intressid	-110 281	-101 606
Rahavood finanantseerimistegevusest kokku	-465 306	-1 145 043
Rahavood kokku	293 447	118 095
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	197 516	81 678
Raha ja raha ekvivalentide muutus	293 447	118 095
Valuutakursi muutuste mõju	-1 656	-2 257
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	489 307	197 516

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

 Signature/allkiri..........

KPMG, Tallinn

Lisa 26 Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne
eurodes

	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital			
	Aksia- kapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2009	76 694	7 669	-36 167	48 196
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	316 058	316 058
Seisuga 31.12.2010	76 694	7 669	279 891	364 254
Aksiakapitali suurendamine	106	0	0	106
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	420 690	420 690
Seisuga 31.12.2011	76 800	7 669	700 581	785 050

Täpsem informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 18.

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapitali arvestuskäik on järgmine:

	31.12.2011	31.12.2010
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	785 050	364 254
Tütarettevõtete bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	-702 312	-702 312
Tütarettevõtete väärtus kapitaliosaluse meetodil (Lisa 14)	1 685 629	1 375 161
Kokku	1 768 367	1 037 103

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....13.08.2012.....

Signature/allkiri.....*[Signature]*.....

KPMG, Tallinn

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDITORI ARUANNE

AS Hansabuss aktsionäridele

Oleme auditeerinud AS Hansabuss konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2011, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 6 kuni 30.

Juhtkonna kohustus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et vältida pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamiseks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt AS Hansabuss konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2011 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 13.08.2012

Andris Jegers
Vandeauditori number 171

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17.
Narva mnt. 5, Tallinn 10117

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

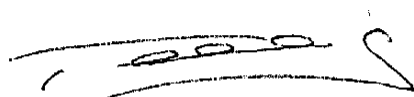
Juhatus teeb ettepaneku kanda 2011. aasta puhaskasum jaotamata kasumi hulka järgmiselt:

Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 081 042
2011. aasta puhaskasum	745 656
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2011	1 826 698
Eraldis kohustuslikku reservkapitali	11
Kasumi kandmine eelmiste perioodide jaotamata kasumisse	745 645
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist	1 826 687

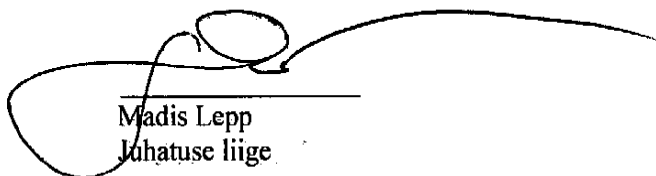

JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD 2011 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame AS-i Hansabuss 2011. a konsolideerimisgrupi majandusaasa aruannetes esitatud andmete õigsust:

Neeme Tammiss
Juhatuse esimees

Madis Lepp
Juhatuse liige

13. august 2012. a

MÜÜGITULU JAOTUS EMTAK KOODIDE JÄRGI

Tegevusalad	EMTAK kood	2011	2010
Sõitjate muu maismaavedu	49399	3 794 277	3 224 409
Sõitjate muu kohalik liinivedu	49319	4 801 685	4 658 475
Sõitjate maakondadevaheline ja rahvusvaheline liinivedu	49391	693 736	573 451
Reklaam sõidukites	73121	7 501	3 868
Sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5t) rentimine ja kasutusrent	77111	16 139	122 496
Muu müük		542 642	461 077
Müügitulu kokku		9 855 980	9 043 776

Aruande elektroonilised kinnitused

AS HANSABUSS (registrikood: 10230847) 01.01.2011 - 31.12.2011 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Kinnitaja nimi	Kinnitaja roll	Kinnituse andmise aeg
Helle-Mai Pappel	Sisestaja	14.08.2012

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Sõitjate muu kohalik liinivedu	49319	4801685	48.72%	Jah
Sõitjate muu maismaavedu	49399	3794277	38.50%	Ei
Sõitjate maakondadevaheline ja rahvusvaheline liinivedu	49391	693736	7.04%	Ei
Sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5 t) rentimine ja kasutusrent	77111	16139	0.16%	Ei
Reklaami vahendamine meedias	73121	7501	0.08%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6713260
Faks	+372 6713269
E-posti aadress	info@hansabuss.ee
Veebilehe aadress	www.hansabuss.ee